

Social dumping i byggeriet

En undersøgelse af vikarer og
underentreprenører blandt de
største VVS-firmaer på Sjælland

Aktionsgruppen

Rapport om brug af vikarbureau mm

“Aktionsgruppen” har i samarbejde med kreds Sjælland Bornholm og Rør- og Blikkenslagernes fagforening (København), forsøgt at undersøge omfanget af virksomhedernes brug af vikarbureauer og underentreprenører.

Vi har mødtes med Tillidsrepræsentanter, (TR , AMR og klubberne) og lyttet til hvad status er. Og så har vi peget på hvilke muligheder vores overenskomst indeholder for orientering og oplysninger til de tillidsvalgte. Og hvilke tiltag der kan tages med udgangspunkt i vores fælles overenskomst til at forhindre social dumping.

Social Dumping i byggeriet er udbredt, og vores udenlandske kollegaer, har ofte ansættelses forhold i netop vikarbureauer eller i underentreprise.

Det har skabt løndumping, men også store problemer med social dumping i forhold til vores arbejdsmiljø og en forråelse af dette på mange byggepladser, ikke kun i hovedstaden.

De lokale tillidsvalgte står i “forreste række” når det handler om at virksomhederne ikke misbruger den øgede brug af udenlandsk arbejdskraft.

Og derfor er der vigtigere end nogensinde, at netop de lokale tillidsvalgte, for opbakningen og støtte til at op-søge og bruge alle muligheder for at forpligtige vores firmaer til anstændighed og fairness.

Læs gerne alle historierne. Det handler om dig og mig. Om vores hverdag og ikke mindst vores fremtid.
Hilsen Aktionsgruppen.

Indhold:

Rapport om brug af vikarbureau mm.....	2
Generalforsamlingsforslag	3
Møde med Bravida den 30-05-2024	4
Opfølgning	5
Breaking News Bravida	6
Møde med Jeudan den 26-06-2024	7
Bilag til Jeudan	9
Møde med Kemp & Lauritzen 27-06-2024	10
Opfølgning	12
Møde med DTEK 27-06-24	13
Møde med Wicotec Kirkebjerg 21-08-2024.....	14
Møde med Wicotec Kirkebjerg City.....	15
Lidt info fra Femern-byggeriet	15
Møde med Rasmus Damm, 3F – BAT-kartellet.....	16
Aktionsgruppen i Folketinget den 22-01-2024.....	17
Møde med Andersen & Heegaard og Poul Sejr 03-07-2024	18
Møde med Bøgelund VVS – 03-09-2024	20
Møde med GL-VVS 29-08-2024.....	22
Møde med Christoffersen & Knudsen. 14-08-2024.....	24
En historie fra Rør & Blik København	25
Projekt “vikarer og underentreprenører”	26
Blokade i Birkerød	28
Blokade af Grand Hotel	29
Blokade af Holm 8	30
Blokade af Frederiksberg Plejehjem	31
Blokade af Korsør Sygehus	32
Blokade af byggepladsen REDMOLEN i Nordhavnen.....	34
Generalforsamling i Aktionsgruppen	35
En hilsen til Aktionsgruppen	36

GENERALFORSAMLINGSFORSLAG:

Aktionsgruppen vil hermed søge Rør og Blik om puljemidler. I alt 20.000 kr. til at undersøge brugen af underentreprenører i de 10 største klubber på Sjælland.

(Aktionsgruppen søger også kreds Sjælland-Bornholm tilsvarende.)

Aktionsgruppen vil agere tovholder på et projekt, der skal kortlægge omfanget af underentreprenører. Om de har overenskomst. Om de i virkeligheden er vikarer og ikke underentreprenører.

Deres løn og arbejdsvilkår etc.

Vi vil i første omgang understøtte tillidsrepræsentanter og klubberne i samtale om de muligheder f.eks. gældende overenskomst giver. For at kortlægge omfanget. Vi vil anbefale at f.eks. de enkelte firmaers orienteringspligt til TR i langt højere grad anvendes til at kortlægge konkret, hvor mange i antal, som ikke er fastansatte.

Aktionsgruppen vil som netværk bidrage til at TR lokalt understøttes og "klædes på" i det daglige arbejde. Vi vil sammen skabe en dagsorden. En dagsorden imod social dumping via vikarbureauer og udlicitering af entrepriser til underentreprenører.

Vi vil også kortlægge de forsøg der fagretsligt har været via lokal forhandling, mht. tvist hvorvidt underentreprenører i virkeligheden er vikarer. Samt brugen af bilag 7, 8 og 9 i overenskomsten.

Formålet med projektet, er at bidrage til en styrkelse af de faglige klubber, og i fællesskab at sætte en dagsorden om omfanget af underentreprenører og vikarbureauer.

Endvidere vil vi forsøge i fællesskab at opstille "firmastrategi" eller anviser veje til hvordan vi fastholder overenskomstdækning.

Projektets varighed er 3 måneder.

Projektet og "arbejdsproces" vil foregå i tæt dialog med Rør og Blik & kreds Sjælland/Bornholm.

Og også med forbundet f.eks. med organiseringssekretariatet.

Mvh. Aktionsgruppen.

Hvem er vi

Aktionsgruppen er et aktivistisk netværk mellem fagligt aktive i Kreds København og Kreds Sjælland-Bornholm.

Aktionsgruppens formål er at bekæmpe social dumping i byggeriet og i vores fag.

Vi opbygger tværfaglige netværk sammen med vores byggepladskolleger: Tømrere, murere, malere, elektrikere etc.

Social Dumping i byggeriet er et fælles tværfagligt problem og skal derfor også bekæmpes tværfagligt.

[Aktionsgruppen på Facebook](#)

Møde med Bravida den 30-05-2024

TR Kenneth og AMR Jean Clausen.

Fra aktionsgruppen: Robert C, Karsten C og Brian P.

Rør og Blik: Christian I.

Indledningsvis blev der spurgt ind til de to tillidsvalgte, hvad sker der i Bravida, rørklubben og hvad der er af udfordringer i Bravida.

TR fortæller at der er ca. 100 folk i firmaet, 25 af dem er entreprenør folk, Martin Myrup Tlf. 25 25 19 11 er TR for serviceafdelingen.

Der er ikke så meget arbejde og de ved ikke om afdelingen i KBH snart lukker ned. Bravida overgår til DI. Det er sket i sommeren 2024. Dette er bekymrende for hvad der kommer til at ske.

Begge tillidsvalgte er nye på opgaven og vil det meget gerne. De fortæller at der er udfordringer ved at komme ind i en klubbestyrelse, hvor den tidligere TR er stoppet ret hurtigt, hertil nævnes det kunne være godt med en bedre indkøring af nye bestyrelses medlemmer. Der skal måske ske noget opdeling af klubber på tværs af afdelinger, henholdsvis København og Ka-

lundborg. Måske lukkes Københavns afdelingen helt ned, det vides ikke endnu.

Vi skal også blive bedre til at køre unge i stilling til evt. akkordholder/formand da det ville kunne styrke os og holde på vores eget arbejde.

Sprinklearbejde sælges fra i lufthavnen, her kunne Bravida ikke blive enige med dansk formand om pris og derefter blev der sat vikar eller underentreprenør på sagen.

Der er efter hvad Bravida hævder, tale om 5-6 underentreprenører som er polske og med polsk formand. Firmaet har dog en del projektledere på også. Der er oprettet en ny stilling til en kollega, som kaldes for montagevejleder. Dette er bekymrende da man ikke ved hvad jobbet helt indebærer. Begge tillidsfolk vil meget gerne besøge de mulige kollegaer i lufthavnen og tale samt hjælpe dem med løn, forhold og arbejds-

miljø. Kenneth TR har fået nummeret til Toke fra DTEK.

Det er en god mulighed for at tage på plads besøg med TR fra EL også og komme ind i lufthavnen som gæst.

Der har før været en sag i Bravida om brugen af vikarer, dette foregik på AGC hvor det endte med at nogle vikarer blev fyret og nogle blev fastansat.

Udfordringer har der også været på FUJI, hvor Bravida Odense havde sagen og entreerede med polske arbejdere til at lave sprinkleren. En stilling "montagevejleder" blev tilbudt til svendene, som dog blev afvist.

Der blev fortalt om en sag om vikarer, som rørklubben i K&L har rejst. Rørklubben fik desværre ikke medhold (der blev oprettet et sagsnummer).

Hvad gør vi når virksomhederne fastholder at det er underentreprenører, når det i virkeligheden er vikarer?

Vi snakkede om at bruge billag 8, 9, 10 og 4 samt andre punkter i OK.

Mulighederne for at få trykprøvet de forskellige bilag i OK hvordan de bruges og hvad de kan hver især. Gøre brug af andre i netværker som har brugt dem før samt hjælp fra fagforeningen.

Christian Ingebrect vil være behjælpelig med at udforme mail om oplysning, punkt 27 stk.. 5-6 i OK. Ud-

over dette vil han bistå med hjælp og vejledning om bilag i OK.

Kenneth og Jean synes at projektet er et rigtigt godt initiativ hvor de har fået mere ud af det end andre kurser/møder om det samme. Det er godt at være konkret og tage afsæt i, hvad de har brug for, og det med kollegaer og ligesindede. De synes det skal udbredes og optimeres evt. sammenkædes med TR/AMR netværk – hvor det er deltagerne der sætter dagsorden: Klubberne/bestyrelse arbejde, TR, AMR, Lærlinge, Udfordring der ikke er akkordholdere – et fælles anliggende at få suppleret fødekæden. Fokus i klubberne – alle klubberne i samarbejde med Rør og Blik samt Klub møde – overlevering fra afgående til nye.

Tillidsrepræsentant Kenneth Larsen

Mobil 29 67 38 22

Arbejds miljørepræsentant Jean Clausen

Mobil 28 94 26 12

Et kort resume, TR fortæller:

Først var der et par mdr hvor Bravida kaldte vikarerne underentreprenør (UE) hvor der blev gjort alskens "detektivarbejde" for at indsamle data for at modbevise udsagnet.

Slut juli afholdes lokal forhandling (ikke mæglingssmøde som bliver sagt i video) om hvorvidt der er tale om vikarer eller UE.

Jeg tropper op alene, og havde forberedt mig på at skulle fremlægge beviser og siden hen skulle køre en sag på det.

Men de tog fusen på mig. Ikke bare ved at troppe op med afd, chef, projekt chef samt HR. Men også ved at direkte indrømme at man var kommet til at sige noget forkert. Om dette var bevidst eller ubevidst vides ikke. Der blev ved lokal forhandling aftalt at der skulle følges op bemanding, timer og lønforhold samt rotationsordning.

Den polske formand på pladsen blev kontaktet af TR hvor man først var i fin dialog, aftalte fysiske møde

uden for lufthavns område. Disse møder blev dog udskudt og udskudt hvorefter al kontakt blev afbrudt.

Efter lidt over en måned havde firmaet stadig ikke vendt tilbage med hvad der var aftalt ved lokal forhandling så en forespørgsel blev fremsendt på mail hvor der blev efterlyst de konkrete ting samt beviser herfor som f.eks. lønsedler.

Yderligere 14 dage skulle gå før mail blev besvaret. Her blev oplyst fra HR at alt så fint ud og lønnen passede efter vores lokalaftale der blev arbejdet 50 timer om ugen og rotation plan var fin.

Ugesedler/lønsedler kunne ikke fremvises at dette indholdte personfølsomme oplysning

Da der ikke kan kræves at få for en lønseddel fremvist må vi stole på oplysningerne.

Men vi kan stadig så tvivl om eventuelt manglende tillæg men uden at lønseddel kan intet bevises.

mer inkl. overarbejde, beregnet over en periode på 4 måneder”.

Svar er ikke kommet endnu

Fagforeningen er løbende blevet holdt orienteret samt spurgte til råds om hvordan det skal angribes. Hvordan mails kan se ud mm.

Og til sidst i forløbet hvor svar var udeblevet fra firmaet blev der nævnt en masse om 48 timers begæring samt bilag 8 og eller 9.

Dette kunne til sidst ikke kunne blive til noget. Om dette var grundet manglende beviser, der ikke var meget at komme efter eller man var bange for at tabe er jeg fortsat lidt i tvivl om.

I skrivende stund har fagforeningen begæret mæglingsmøde med hensyn til løndokumentation.

TR har siden hen sendt forespørgsel om det kan bekræftes at der er udbetalt zonepenge, produktionstilæg.

Samt om man omgår et EU direktiv, der forskriver maks. 48 timer om ugen:

“Den gennemsnitlige arbejdstid i løbet af en syvdages periode må efter arbejdstidsloven ikke overstige 48 ti-

Manual for undersøgelse af brug af vikarer og Underentreprenør (UE) i virksomheden:

- Er der vikarer i firmaet kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 5:

Oplysninger om vikarbureauer få oplysninger vikarer der udfører arbejde for virksomheden.

- Er der underentreprenører kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 6: Oplysninger om underleverandører få oplysninger hvilke underentreprenører der udfører arbejde for virksomheden

Få hjælp af din fagforening til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG.

Desuden findes der i OK 2023-25:

- Bilag 9: Udenlandsk arbejdskraft
- Bilag 10: Underentrepriseforhold.

Disse kan bruges hvis der findes mislige forhold for udenlandsk arbejdskraft eller underentrepriser.

Få hjælp fra fagforeningen til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG

Overenskomstens pkt. 29. stk. 2. Her gives mulighed for TR i arbejdstiden at mødes med nyansatte medarbejdere, dette gælder også vikaransatte.

Manual til brug af bilag 4

“Såfremt en af organisationerne gennem kreds/afdeling/virksomhed får indberettet et arbejdsmiljøproblem, der ikke har kunnet løses lokalt, kan organisationernes arbejdsmiljøudvalg indkaldes for løsning af problemet.

Udvalgets løsningsmodel skal følges af parterne. Hvis dette ikke sker, kan sagen forfølges fagretligt eller på anden vis”

Se yderligere detaljer i overenskomsten og kontakt din fagforening.

VVS overenskomstens bilag 4.

Møde med Jeudan den 26-06-2024

Annette TR 31228595 og Jerri AMR 29919607

Fra aktionsgruppen: Mikkel H, Karsten C, Frederik N og Brian P

Referent: Brian P.

1. Hvad er der af arbejde i virksomheden.

Der er ca. 40 svende og 9 lærlinge i virksomheden. Det er kun renoveringsopgaver i firmaet og arbejdet finder mest sted i hovedstaden.

Stolt over at have fået lavet lokalaftale, men virksomheden vil ikke have skrevet timeløn i lokalaftale. Der bruges løntrin som er skrevet i medarbejder håndbog. Øverste direktør er formand for DI ejendomme og ny chef for vvs og blik har baggrund som elektriker. Virksomheden vil lægge AMO og SU sammen, der er blevet sagt fra over for dette.

6 – 7 projekter hvor der er opdaget asbest. Firmaet har ikke lavet den fornødne forundersøgelse om bygningen inden arbejdet går i gang.

Firmaet vil kun have ca 350 timelønnet ansat af alle faggrupper, hvis der skal bruges flere folk bruges der Vikar eller Underentreprenør (UE).

Firmabiler bliver overvåget og man kan ikke rykke sin bil tættere på en EL-lader efter fyraften uden af blive ringet op af en leder.

2. Er der brug af Underentreprenør (UE) eller vikarer i virksomheden.

Der bruges vikar: JKS og Selvstændige mindre virksomheder.

Firmaet har også svært ved at skaffe folk.

3. Hvordan bruges akkordsystemet/Rørprislisten

Ingen opmålinger, da timelønnen kombineret med god tid til arbejdet er god.

4. Hvordan er status og samarbejdet i Klubben med bestyrelsen, lærlingerepræsentant, AMR, TR, akkordholdere og B&R.

Der er ingen faglig klub, men det er et stort ønske om af få. Det er under udarbejdelse af opstart af klub.

Der er god opbakning til TR og AMR fra kolleger samt god tværfagligt samarbejde mellem TR og AMR.

5. Bruges OK bilag 8, 9, 10 og 4 af tillidsvalgte

Nej, men vi talte om evt. brug af bilag 4 vedrørende

asbest, manglende APV og AML. Her kan Christian I. fra Rør og Blik hjælpe.

6. Deltager Klubben i TRAMR- Netværket? (Tillids- og Arbejdsmiljørepræsentanter)

Ja. Deltager så meget de kan. Godt netværk og sparring med andre.

7. Arbejder Klubben sammen med andre Klubber?

Ikke talt om dette.

8. Hvad synes deltagerne om AG projektet og mødet?

Super godt initiativ som vi gerne vil være en del af og bakke op om.

Det er også en god mulighed for os, at få mere netværk og sparring siger Annette og Jerri.

9. Andet: Beslutninger og opfølgning - Hvem gør hvad og hvornår?

Annette TR vil gerne have opfølgning omkring opstart af klub. (Rør og Blik)

Jerri AMR vil gerne have lidt hjælp til gennemgang af asbest sager, APV og bekendtgørelser. (Christian I)

Der blev også talt om at det kunne være en ide at få et besøg af Bambus

Tillidsrepræsentant

Annette Pilgaard Nielsen

Mobil 31 22 85 95

Arbejdsmiljørepræsentant

Jerri Viberg-Holde Jensen

Mobil 29 91 96 07

Manual for undersøgelse af brug af vikarer og Underentreprenør (UE) i virksomheden:

- Er der vikarer i firmaet kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 5:

Oplysninger om vikarbureauer få oplysninger vikarer der udfører arbejde for virksomheden.

- Er der underentreprenører kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 6: Oplysninger om underleverandører få oplysninger hvilke underentreprenører der udfører arbejde for virksomheden

Få hjælp af din fagforening til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG.

Desuden findes der i OK 2023-25:

- Bilag 9: Udenlandsk arbejdskraft
- Bilag 10: Underentrepriseforhold.

Disse kan bruges hvis der findes mislige forhold for udenlandsk arbejdskraft eller underentrepriser.

Få hjælp fra fagforeningen til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG

Overenskomstens pkt. 29. stk. 2. Her gives mulighed for TR i arbejdstiden at mødes med nyansatte medarbejdere, dette gælder også vikaransatte.

Manual til brug af bilag 4

“Såfremt en af organisationerne gennem kreds/afdeling/virksomhed får indberettet et arbejdsmiljøproblem, der ikke har kunnet løses lokalt, kan organisationernes arbejdsmiljøudvalg indkaldes for løsning af problemet.

Udvalgets løsningsmodel skal følges af parterne. Hvis dette ikke sker, kan sagen forfølges fagretligt eller på anden vis”

Se yderligere detaljer i overenskomsten og kontakt din fagforening.

VVS overenskomstens bilag 4.

Brug overenskomsten

Pkt. 27, stk. 5 – på anmodning fra TR (eller Forbundet) skal virksomheden oplyse, hvilke vikarbureauer, der udfører arbejdet. Se overenskomsten side 83.

Pkt. 29, stk. 2 – TR gives mulighed for i arbejdstiden at mødes med nyansatte medarbejdere. Dette gælder også vikarer. Se overenskomsten side 87.

BJMF - Bygge-, Jord og Miljøarbejdernes Fagforening

4. juli kl. 07.00 · 🌐

☠️ Kræv uvildige prøver ☠️

Efter afsløringerne i programmet Den sorte svane har BJMF oplevet en stigning i henvendelser om håndtering af asbest, og med god grund.

- I torsdags fik jeg en henvendelse fra nogle BJMF-medlemmer på en byggeplads, hvor nedrivningsfirmaet havde taget asbestprøver og erklæret pladsen for ren, fortæller faglig sekretær i 3F BJMF, Christian Sørensen.

- Efter de mange sager om snyd med prøver, der er kommet frem i forbindelse med dokumentaren Den sorte svane, stolede medlemmerne ikke på de prøver, de blev præsenteret for. De fik derfor foretaget uvildige prøver, som viste asbest på byggeriet. Fredag blev pladsen lukket på grund af sundhedsfare. Medlemmerne havde altså ret i deres mistanke, siger han.

Læs mere her, og find konkret vejledning til hvordan I klager over arbejdsmiljø

<https://www.3f.dk/.../aktuelt/nyheder/kraev-uvildige-proever>

I forbindelse med besøg af Jeudan, blev det talt om asbest i de renoveringer som kollegaerne var på.

Christian Ingebrekt og 3F BJMF var efterfølgende torsdag på byggepladsbesøg og byggepladsen blev lukket ned.

Efterfølgende kom ovenstående opslag fra BJMF.

Møde med Kemp & Lauritzen 27-06-2024

K&L: Søren H, Nikolaj L, Mathias R, Brian, Karsten,

AG: Robert C, Frederik N

Rør og Blik: CIJ

Referent: Brian

Tillidsrepræsentant Søren “Ryge” Hagemann fortæller at firmaet netop har opkøbt ENCO. Rørklubben består af 5 afdelinger:

Service, Entreprise, Pharma, Industri og Facility. I alt ca 170 hvor alle er organiseret i Rør & Blik, og langt de fleste i Rørklubben.

Firmaet er sammen med Bravida, landets største installatørfirma. Ca 3.000 ansatte.

Der har været en nedgang i beskæftigelse i specielt Entreprise, hvor 2 store byggepladser har stået for næsten hele bemanningen.

Det har medført afskedigelser og/eller tilbud om overflytning til arbejde i Kalundborg.

Novo-byggerierne fylder meget af firmaets strategi.

Rørklubben har haft lokal forhandling, vedr. vikarer på byggepladsen i Bagsværd. Firmaet påstod at vikarer ikke var vikarer, men en underentreprise. Sagen er efterfølgende “tabt” fagretsligt.

Kemp & Lauritzens udlægning af ytringsfrihed og loyalitetsforpligtelse er blevet fagretsligt behandlet. Sagen blev rejst på grundlag af “følgelse” af de tillidsvalgte og deres muligheder for at ytre sig i medierne. Sagen fik støtte af forbundet men også jurister fra Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), som beskrev firmaets udlægning som “misbrug af ledelsesretten.” Sagen er kørt fra lokal forhandling og mæglingssmøde til “organisationsmøde” hvor et forlig blev vedtaget. I skrivende stund har firmaet dog ikke efterkommet/implementeret teksten fra forlig.

Firmaet har ikke ville efterkomme valgt af AMR. I modstrid med gældende arbejdsmiljølovgivning, har de annulleret rør klubbens valg og uddelt information til alle kollegerne om at de selv ville forestå valghandlingen.

Efterfølgende har kollegerne i Entreprise nedlagt arbejdet, og efter en dags arbejdsnedlæggelse “accepterede” firmaet så valget af AMR.

Der er massiv brug af vikarer i EL afdeling og Ventilations afdeling. Dog væsentlig mindre i VVS. Svejsning af procesrør mm er flyttet til præfab værksted i Odense. F.eks. til byggeplads i Novo Bagsværd. Og fynske svejsere er udskiftet med rumænske vikarer, uden tilknytning/medlemskab til fagbevægelse. (Blik & Rør el. Dansk Metal)

På HSU møde i firmaet, er der forespurgt hvor stort omfanget af at bruge vikarer er i firmaet på landsplan. Svaret var at firmaet i 2023 havde brugt mere end en halv milliard til aflønning af vikarer. Primært EL og ventilation.

På Rigshospitalet bruges WEICO Industries som Underentreprenør på Svejsninger. De er gengangere fra tidligere konflikt med DSR Vikarer på kølecentral på Rigshospitalet.

På Holm 8 byggeplads var der stort forbrug af rumænske vikarer på ventilation. Firmaet kaldte dem underentreprenører. Det var bl.a. medvirkende til Blokade af byggepladsen, pga manglende overenskomstdækning. Se artikel side 30.

Firmaet har haft ca. 10 underentreprenører på byggepladsen. Blandt andet "Norisol" til rørisolering, som midt i processen blev udskiftet med baltiske montører.

Blokaden af Holm 8, har medført, at Kemp & Lauritzen har indgået et samarbejde med Dansk EL Forbund og Blik & Rør, om godkendelse af underentreprenører. Der blev drøftet bagudrettet internt kædeansvar, men der blev ikke opnået enighed med arbejdsgiver.

Rørklubben fortæller at det kræver et stort arbejde af løfte bevisbyrden mht. at dokumentation af vikarer. Det handler om foto undercover og fremskaffelse af f.eks. sikkerheds referater mm. Der skal findes en fælles indsats mellem TR, Klubberne, Kredsene og Forbundet..

Rørklubben fortæller også (af erfaring med afholdte bilag 4 møder) at der er bekymring i forhold til Bilag 4 møderne og om "de virker" efter hensigten .Kan det gøres bedre og hvad kræver det ?

Virker overenskomstens bilag og protokollater ? Ikke tilfredsstillende.

Klubben deltager i TRAMR-møder. (Netværksmøde mellem AMR og TR fra forskellige firmaer)

Klubben støtter Aktionsgruppen aktivt. Og deltager i det hele taget aktivt i f.eks. OK 25 debatter mm Klubben er glad for initiativet fra Aktionsgruppen.

Der er mange kollegaer der siger at de ikke møder fagforeningen. Der er en forventning fra medlemmerne om at fagforeningen kommer til dem. Og omvendt en forventning fra fagforeningen om at medlemmerne kommer til fagforeningen. Hvordan kan det afstemmes ?

Der er Medarbejdervalgte fra EL og VVS i AS bestyrelsen. Og der er TR netværksmøder internt på tværs af fag.

AMR for Kemp og Lauritsen, har afholdt bilag 4 møde om arbejdsmiljø på Holm 8. AMR fortæller han sammen med sin fagforening har haft en god dialog og snak om forholdene på holm 8.

Der er lavet en god skrivelse til begæringen om dette men er skuffet over udfaldet og det fælles referat der bliver lavet til selve mødet.

AMR stiller derfor spørgsmålstejn til hvorvidt bilag 4 kan bruges i hvilke omfang.

Derfor vil en styrkelse af bilag 4 til næste overenskomst være på sin plads.

Se side 12.

Tillidsrepræsentant

Søren Haagemann

Mobil 52 15 72 06

Arbejdsmiljørepræsentant

Brian Pagels

Mobil 28 40 44 56

Opfølgning

Siden Aktionsgruppens møde med Rørklubben fra Kemperne, er der sket følgende:

TR og AMR har været på byggepladsen i Kalundborg og mødtes med VVS Sjakket.

Det blev aftalt at sjakket blev en del af Rørklubben i stedet for at danne en selvstændig klub.

Fænomenet med at pålægge at møde ind til "kontorarbejde" ved tilskadekomst er udbredt i virkeligheden. Som en ledelsesstrategi for at nedbringe "LTI-rate" ... altså skønmaleri vedr. de officielle sygefravær pga arbejde ulykke.

TR kollega i Odense, har i samarbejde med Dansk Metal Odense, drøftet mulighed for oplysninger om dokumentation for løn, mht. de Rumænske vikarer der arbejder for Kemp og Lauritzen. Præ fab af rør er f.eks. til Novo Bagsværd og Asnæsværket.

Et VVS Sjak på Herlev hospital er blevet udsat for dokumenteret asbest.

AMR har igennem perioden efterlyst APV, PSS og screening.

Altså ledelsesansvar jævnfør arbejdsmiljøloven. Og sagen vil formentlig få et efterspil.

AMR vil følge op på dette.

TR har genoptaget kritikken af Virksomhedernes fortolkninger af ytringsfrihed og loyalitet forpligtelsen. Trods forlig i fagretlig proces (organisation møde) De tillidsvalgte er i proces med Lygten om dette.

Et OK 25-forslag til en styrkelse af bilag 4 ... er indsendt fra fagforeningen fra Lygten. Som opfølgning af kritikken fra AMR i Kemp og Lauritzen.

Teksten lyder :

Der skal indsættes en tidsfrist for hvornår et sådant møde skal være afholdt (helst indenfor max. 10 arbejdsdage).

Samt

Afsnit 7, efter 3. sætning:

Såfremt udvalget ikke kan nå til enighed om hvorledes et arbejdsmiljøproblem løses, kan stridigheden behandles fagretligt.

AMR Brian Pagels fra Kemp & Lauritzen

Møde med DTEK 27-06-2024

DTEK: Jan Frederiksen, Frank Rasmussen, Kjeld Albretsen og Toke Kalle.

AG: Robert C, Frederik N

B&R: CIJ

Referent: Brian

Tillidsrepræsentant Kjeld Albretsen fortæller at Rørklubben "tæller" ca. 100 mand. (Ikke tal på Jyderne) P.t. er der fire store pladser i København og en i Næstved.

Klubben fungerer godt, med f.eks. fællesmøde med formænd og velbesøgte klubmøder. Indbetaling af klubkontingent fungerer i samarbejde med firmaet. Godt samarbejde mellem TR og AMR.

Ved ansættelse af kollegaer som ikke var med i fagforeningen, er det lykkedes at få alle organiseret. Der har dog været vikarer som ikke har været organiseret.

Der er underentreprenører og udenlandsk arbejdskraft på ventilation og måske på isolering. Der er ikke overenskomst, og de er selvstændige.

Der er et sjak rejsemontører på 6-8 mand der bruges til ekstraarbejde. Faste rejsemontører. Der mikses i det hele taget ikke mellem københavnere og jyder. Jyderne har fri bil og skattefri diæter.

Klubben fortæller at et tema er at Tillidsrepræsentanten ikke må lide løntab pga. af sit arbejde. At det må

være et fælles anliggende at sikre tillidsrepræsentanten. Endvidere fortælles at "social dumping" begynder udenfor København – på Sjælland. Og med Jyderne i København, samt andre fag med udenlandsk arbejdskraft. Klubben er glad for Aktionsgruppen og at initiativet tages af medlemmerne. At styrken ligger i relationer og netværk. Og ikke mindst at emnet er relevant.

Tillidsrepræsentant

Kjeld Albretsen

Mobil 20 83 09 40

Arbejds miljørepræsentant

Frank Rasmussen

Mobil 81 74 17 18

Møde med Wicotec Kirkebjerg 21-08-2024

WK: Brian Rasmussen AMR for afdeling 21, Martin Eierstrand bestyrelsesmedlem og kasserer og Thomas Morgenstjerne TR for Borgervænget

AG: Frederik N, Mikkel H, Karsten C **Referent:** Mikkel

Præsentation af hinanden ift. Projektet, dagsorden og hvordan vi netværker sammen

- De taler kun for afdeling Borgervænget som er København, da nogle andre afdelinger ikke har TR og AMR f.eks. Hillerød

- TR er ansvarlig for 4 forskellige sager og ca. 50 mand

- Der er Klub i virksomheden, men med forskellige TR og de har lidt problemer med indmelding af folk. Der ingen samarbejde med andre klubber i branchen, men tidligere TR (Lars) har haft kontakt da han var TR. Der er rigtig god opbakning til klubmøderne, men desværre stadig flest akkord folk

- TR er Overtaget fra juni 2024 derved meget ny og AMR overtaget fra maj.

- De ønsker gerne en TR fra Hillerød afdelingen

- Fjernvarme afdeling er ca. 6 mand

- Ca. 50 mand i service

- Der bruges ikke vikar i firmaet, men de bruger Holmskov til meget rustfrit arbejde og de bruger underentreprenører (selvstændige)

- Øverste chef i firmaet er Gitte Nielsen. Under hende er to chefer Stinus og Søren Frank

- De har kun hørt om aftalte priser i firmaet og ikke noget opmålt arbejde

- De har nemt ved at finde nye folk til sagen

- Der blev spurgt ind til OK25, men de havde ikke givet det de store tanker, men de unge mennesker har ytret sig om deres barsel var for kort

- Der er stor forskel på alder i firmaet, de er enten meget unge eller meget gamle. Tror de mangler i alderen 39-49 år

- TR har tidligere deltaget og synes godt om netværksmøder på Lygten

- Det er et problem med medarbejderlister fra andre afdelinger end deres egen. Det fungerer ret godt i Borgervænget og de får jævnlig opdatering omkring nye ansigter

- Til slut talte vi om AG, hvad vi laver og hvordan vores frikøb fungerer

Tillidsrepræsentant for Borgervænget
Thomas Morgenstjerne Mobil 21 76 48 37

Arbejdsmiljørepræsentant
Brian Rasmussen Mobil 23 41 43 14

Lidt info fra Femern-byggeriet

En historie fra kreds Sjælland-Bornholm

Af Henrik Baltzer, faglig medarbejder Blik og Rør kreds Sjælland-Borholm

Nordeuropas største byggeplads er under opførelse med afsæt i Danmark.

Byggeriet startede så småt op i 2021 og forventes færdig i 2029, og i skrivende stund er der fuld damp under kedlerne. Et så stort byggeri kræver jo en hel del manpower det være på både White collar-området (ingeniører, etc.) og Blue collar-området (arbejdere fra alle byggefag).

Størstedelen af al den arbejdskraft, der skal til, er udenlandsk arbejdskraft.

De fleste Blue collar-folk kommer fra Østeuropa, heraf flest fra Polen. Mange af disse, har været beskæftiget på andre store byggerier f.eks. Metro-byggeriet og sygehusprojekterne, og kender til den danske model og det fornuftige i at være organiseret i den rigtige fagforening.

Men samtidig med at byggeriet skrider frem, kommer der også flere nye folk til, og en del af disse kommer via underentreprenører og vikarfirmaer.

På trods af div. arbejdsklausuler, der skal sikre ordent-

lige løn og arbejdsvilkår, ser vi alligevel at der er problemer med at disse overholdes. Der bruges mange kræfter på at kontrollere forholdene hos de virksomheder, der kommer ind på Femern-byggeriet, der afholdes møder for de ansatte, hvor de bliver informeret om deres rettigheder og der organiseres i stort omfang.

Når de første tunnelelementer er lagt og forbundet, går man i gang med at installere de tekniske installationer, herunder el, VVS, og ventilation. Entreprenøren for udfærdigelse af dette, er et Spansk foretagende FSC. Femern Sice Cobra. Blik og Rør har sammen med de øvrige byggefag haft møder FSC omkring hvilken arbejdsgiver-organisation de vil melde sig ind i, og hvordan de vil ansætte den fornødne arbejdskraft. De oplyser de vil melde sig ind hos Tekniq, men ser desværre ud til de primært vil benytte sig af underentreprenører og vikar-firmaer.

Jeg tænker vi får nok at se til, når det for alvor går løs.

På Femern-byggeriet er alle byggefagene samlet i et fælles byggefagshus og vi har et nært og godt samarbejde, der er tolke tilknyttet, som kan træde til ved div. sprogbarrierer.

Møde med Rasmus Damm, – BAT-kartellet.

Tilstede:

Rasmus Damm, BAT-kartellet. CIJ, Rør og Blik, FMN og Karsten Clausen, Aktionsgruppen.

Rasmus startede med at fortælle om hans projekt med at sikre mod social dumping ved byggepladsen Novo Nordisk Kalundborg.

Han har ikke umiddelbart adgang til byggepladsen med accept af Novo.

Novo Nordisk Engineering er bygherre

Novo Nordisk Construction Management er byggeleder.

Elindco Tømrer Entreprises.

Wicotec, Bravida og Kemp og Lauritzen har sjak med VVS, EL og Ventilation.

Omkring 1.500-2.000 montører på pladsen. De fleste udenlandske kollegaer.

Rasmus fremviste en liste med 853 underentreprenører hvoraf et skøn var at de markant fleste ikke var overenskomst dækket.

Der blev diskuteret strategi mht. at fremsende krav til overenskomst dækning. Rasmus ønskede at afsondre muligheder få at fremskaffe løn dokumentation først.

Christian fremførte misforhold mellem antal underentreprenører og deltagere på sikkerhedsmøder.

Det kræver en overenskomst at få retmæssige indbetaling til pension, mm

Mulighederne for at gøre brug af 48 timers reglen blev nævnt:

“Den gennemsnitlige arbejdstid i løbet af en syvdages periode må efter arbejdstidsloven ikke overstige 48 timer inkl. overarbejde, beregnet over en periode på 4 måneder”.

Aktionsgruppen har efterfølgende planlagt besøg på byggepladsen i Kalundborg.

BAT-kartellet har skiftet navn til Danske Byggefag <https://danskebyggefag.dk/>

Aktionsgruppen i Folketinget den 22. januar 2024

Folketingsmedlemmerne Karsten Hønge og Victoria Velasquez, havde indkaldt beskæftigelsesministeren i samråd vedrørende social dumping i byggeriet.

Der blev bl.a. spurgt til om ikke man kunne fratage arbejdsgiver retten til at drive virksomhed, ved gentagne brug af illegal arbejdskraft.

Minister Ane Halsboe-Jørgensen fokuserede på at Folketinget i foråret 2023 havde vedtaget en arbejdsmiljøplan som øgede rammebevillingen for arbejdstilsynet. Hun ville gerne være med til at se på, om der skulle flere ressourcer til AT. Samt bedre værktøjer til kontrol på byggepladser.

Ane Halsboe-Jørgensen tilkendegav at bekæmpelse af sociale dumping var "hjerterblod" og at det var højt prioriteret.

Siden samrådet har ministeren og regeringen vedtaget følgende:

Kravet om dansk bankkonto for udenlandsk arbejdskraft (for bedre kontrol at skat mm) er rullet tilbage. Det var ellers indført af den tidligere regering for netop at give Skat bedre arbejdsbetingelser.

Kravet om ID kort på byggepladser blev endnu en gang forbigået ved lovpakke om social dumping. Trods gentagne løfter til fagbevægelsen.

Regeringen har netop vedtaget finanslov som betyder nedskæringer på to cifrede million beløb på Arbejdstilsynet.

Der er dog også vedtaget forbedringer.

Arbejdstilsynet kan ved gentagne regelbrud midlertidigt påbyde et entreprenørstop.

Der er blevet vedtaget et nyt boligtilsyn, som skal mindske risikoen for uhumske lejre og styrke indsatsen mod illegal arbejdskraft.

Møde med Andersen & Heegaard og Poul Sejr 03-07-2024

Virksomhed: Andersen & Heegaard – Claus TR 26814970 og Frederik AMR

Poul Sejr – Jakob TR 31683887,

AG: Mikkel H, Frederik N, Daniel P og Brian P

Referent: Brian P og Mikkel H.

Dagsorden:

1. *Hvad er der af arbejde i virksomheden.*

Andersen & Heegaard

Der er ca 130 svende og 15 lærlinge. Der er masser at lave både service og entreprise. Der arbejdes mest for større kunder så som Novo, Ørsted, DSB og ejendomselskaber. Mest er i service og forsikring, men der er også lidt entreprise. Den største lige nu er på Fujifilm, hvor der laves el, vvs og sprinkler for 170 millioner. Lønnen er 330 og en stay-on-bonus op til 400 kr.

Lokalforhandling var svær og firmaet gik kun med til 3 kr. på et år.

Der har været en sag, hvor der var uenighed om nogle kopisedler. Der blev indgået forlig, men dette kunne have været undgået hvis akkordholder/sjak havde haft lidt mere kendskab til kopihåndtering.

TR tager ud og møder nye medarbejdere. Der er en APP i firmaet, hvor der kan findes info om AMR og TR samt infoskærm i firmaet,

Virksomheden bakker op om arbejdsmiljø og lytter for det meste til TR og AMR.

Poul Sejr

Der er 80 VVS-svende, 21 lærlinge og 3 på tag og facade. Fordelt på flere afdelinger på Sjælland.

Firmaet har en del at lave og beskæftiger sig mest med renovering, men også lidt nybyg. Nye sager har svært at starte op og der meldes om start/stop på sager. Lokalaftale er i hus og det er samme løn og aftaler i alle afdelinger.

Der opleves store udfordringer med arbejdsmiljø på pladserne, virksomheden bakker op til dels og nogle gange kommer AMR med på mailkorrespondancen omhandlende vigtige sager.

På Høvelte Kasserne med LM Byg som hovedentreprenør, har der været en del vedrørende epoxy, som efter byggeledelsens udsagn ikke skulle være farligt, men det lugtede så kraftigt i bygningen at vi måtte trække folk væk. På denne sag bruges der også en del udenlandsk arbejdskraft.

En sag som Schou Gruppen er hovedentreprenør, har der været asbest i kældere.

Der blev hyret et firma ved navn MH-Nordic som skulle sanere og klare opgaven.

Men det blev hurtigt konstateret at håndteringen ikke var efter forskrifterne og der var meget der tydede på at der var fusk i dette firma. Her var dog god hjælp fra arbejdstilsynet.

Tag sag som er styret af Bergmann Gruppen, her påvirker en anden sag i samme bygning med asbest og der bliver ikke taget ordentlig hånd om dette og firmaet trækker folk væk fra sagen. Der kan også siges at denne entreprenør også bruger en del udenlandsk arbejdskraft,

AMR har god kontakt til Bambus og synes godt om deres vejledning og hjælp.

2. *Er der brug af Underentreprenør (UE) eller vikarer i virksomheden.*

Andersen & Heegaard

Ingen vikarer, kun Underentreprenør (UE) som LM Isolering og nedrivnings firma en gang og imellem.

Poul Sejr

Isolator - Allan Ploug og JC Diamant. Ingen Vikarer.

3. *Hvordan bruges akkordsystemet/Rørprislisten*

Andersen & Heegaard

Der måles ikke op. Der køres mest med faste timelønninger.

Andersen & Heegaard:
Tillidsrepræsentant Claus Blaunfeldt
Mobil 81 88 42 48

Arbejdsmiljørepræsentant
Mads Steinmann Hansen
Mobil 81 77 83 46

Poul Sejr

Der måles lidt op men det køres mest på aftalte summer.

4. Hvordan er status og samarbejdet i Klubben med bestyrelsen, lærlingerepræsentant, AMR, Andersen & Heegaard

Der er en klub, det kniber med at samle folk til klubmøde. Flest service deltager, anlægsfolk kommer ikke.

Poul Sejr

Der er en fælles klub for alle afdelinger. Entrepriser er mest repræsenteret.

5. Bruges OK bilag 8, 9, 10 og 4 af tillidsvalgte Andersen & Heegaard

Nej, der har ikke været behov for dette.

Poul Sejr

Nej,

9. Andet:

Tagfirma – Søren Østergaard overtager konkursramt sag som Poul Sejr har været på.

PH-Park.

Han har også arbejde på Frederiksborg Slot,

Han søger folk, også ufaglærte.

Beslutninger og opfølgning - Hvem gør hvad og hvornår?

Virksomhed: Poul Sejr AMR og TR kan hjælpe med yderligere informationer.

AG: Snakker sammen med B&R om undersøgelse af firmaer, pladsbesøg og andet

Vedrørende Sag på Høvelte Kasserne med udenlandsk arbejdskraft og Begmann Gruppen.

OK og udenlandsk arbejdskraft på Tagfirma Søren Østergaard.

B&R: Kreds KBH og Kreds SJ/BORNH.

Poul Sejr:

Tillidsrepræsentant

Jacob Bundgaard Møller

Mobil 40 11 53 83

Arbejds miljørepræsentant

Michael Lorenzen

Mobil 40 21 66 71

Møde med Bøgelund VVS – 03-09-2024

Bøgelund VVS: TR John Jensen og været TR i ca. 5 år. AMR var forhindret i at deltage, AMR hedder Berat.

AG: Frederik N, Mikkel H, Karsten C

Referent:

Præsentation af os alle

- Firmaet har ca. 30 svende og 8 lærlinge
- Små problemer til SU-møder så som telefonnumre i ordrestyring
- Både service og anlægs firma
- Desværre et par stykker der ikke er medlem af Rør og Blik. Men TR arbejder på at organisere dem i samarbejde med fagforeningen.
- AMR er med til netværksmøder
- Der ingen Underentreprenør (UE) og meget sjældent/ tidligere brugt vikarer. Der har tidligere været bøvl med det, men ikke mere
- G Kursus rigtig godt men lang tid at være væk hjemmefra
- TRAMR-møder fungerer rigtig fint, men der ønskes flere tilmeldte og TR finder det meget rettet mod anlægs svende

- TR ønsker større fokus på asbest
- Arbejdsmiljø og samarbejds møder er blevet slået lidt sammen med tiden
- Tid og penge vægtes højere end arbejdsmiljø, vi har anbefalet en snak med fagforeningen.
- Kollegaer går oftest udenom TR og AMR og oftest først til firma eller fagforening. De hører først om sagerne senere
- Anlægssiden virker lidt hævet over service afdelingen
- Vi har anbefalet plads besøg på Herlev Hospital
- Mester sender lærlinge på beskidt arbejde men TR har taget hånd om sagen
- Service har ramme aftale
- Anlæg har ingen opmåling, men faste priser
- Kæmper med info fra firmaet omkring hvem der er og hvem der ikke er her mere
- Der findes klub i firmaet men det er mest AMR som står for det og det er de samme 10-12 mand der kommer hver gang

- Der findes også lokalaf tale i firmaet
- TR har ingen erfaring med bilag 4
- TR ønsker at svende er bedre til at sige fra overfor mester og især overfor asbest sager
- Kollegaer i firmaet mangler også erfaring med bilag 4 og hvad det kan
- TR og AMR fik betalt pladsbesøg i firmaet men kollegaerne ønskede det ikke rigtigt
- TR ønsker flere kollegaer bruger ham og AMR når de har brug for det i firmaet
- Det kommer lidt an på hvilken overmontør man har om den opbakning man får omkring arbejdsmiljø
- Men alt i alt lyder det som et godt firma

Tillidsrepræsentant
John Freund Kure Jensen

Mobil 20 27 42 89

Arbejdsmiljørepræsentant
Berat Iljazi

Mobil 26 19 36 05

Manual for undersøgelse af brug af vikarer og Underentreprenør (UE) i virksomheden:

- Er der vikarer i firmaet kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 5: Oplysninger om vikarbureauer få oplysninger vikarer der udfører arbejde for virksomheden.
- Er der underentreprenører kan TR med henvisning til OK 2023-25 Punkt 27 stk. 6: Oplysninger om underleverandører få oplysninger hvilke underentreprenører der udfører arbejde for virksomheden

Få hjælp af din fagforening til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG.

Desuden findes der i OK 2023-25:

- Bilag 9: Udenlandsk arbejdskraft
- Bilag 10: Underentrepriseforhold.

Disse kan bruges hvis der findes mislige forhold for udenlandsk arbejdskraft eller underentrepriser.

Få hjælp fra fagforeningen til brug af disse – og få hjælp til anden opfølgning af tovholder fra AG

Overenskomstens pkt. 29. stk. 2. Her gives mulighed for TR i arbejdstiden at mødes med nyansatte medarbejdere, dette gælder også vikaransatte.

Manual til brug af bilag 4

“Såfremt en af organisationerne gennem kreds/afdeling/virksomhed får indberettet et arbejdsmiljøproblem, der ikke har kunnet løses lokalt, kan organisationernes arbejdsmiljøudvalg indkaldes for løsning af problemet.

Udvalgets løsningsmodel skal følges af parterne. Hvis dette ikke sker, kan sagen forfølges fagretligt eller på anden vis”

Se yderligere detaljer i overenskomsten og kontakt din fagforening.

VVS overenskomstens bilag 4.

Møde med GL-VVS 29-08-2024

GL-VVS: TR Søren Andreasen, AMR forhindret i at deltage

AG: Frederik N, Mikkel H, Karsten C

Referent: Mikkel

Præsentation af os alle

- TR er meget ny i det
- Firmaet har 44 mand med 4 lærlinge
- Ingen eksterne AMR på pladserne
- Ca. 6 større sager i gang og laver kun nybyg
- 2 Elektrikere og 4-5 fastansatte isolatører
- TR har ingen kendskab til Vikar eller lign.
- Firmaet er lidt gammeldags og nogle af svendene går lidt på kompromis med sikkerhed. Til gengæld er der god opbakning fra firmaet omkring sikkerhed
- Faste priser, ingen opmåling
- Altid godt velmødt til deres klubmøder
- Alle virker meget tilfredse i firmaet
- Der findes en lokalaftale
- TR får ikke meget info fra firmaet omkring ansættelse og fyring af folk

- TR synes godt om netværksmøder.
- Der er fællesskab gennem installatør gruppen og de har mødtes 1 gang i Jylland
- Klubmøder holdes i Roskilde selvom firmaet er i Rør og Blik København og det er med stor succes
- Der er ikke mange som bruger efteruddannelse i firmaet
- TR finder det for dyrt at deltage i kurser
- Ingen telefon eller PC til TR, der bruges i stedet privat mail.
- HR-afdeling findes
- De bruger tidligere kriminelle som lærlinge
- Mester ønsker flere lærlinge
- Lærlinge ansvarlig er mesters kone
- Lærlinge bliver hurtigt brugt som arbejdsmænd
- Meget simpelt firma opbygning
- TR er tilfreds med firmaet

Tillidsrepræsentant
Søren Peter Andreassen
Mobil 61 38 12 83

Arbejdsmiljørepræsentant
Lasse Bollerup Tang Christiansen
Mobil 60 37 97 25

Brug overenskomsten

Bilag 13 – side 116.

Parterne er enige om, at tillidsrepræsentanten og arbejdsmiljørepræsentanterne skal have fornøden adgang til it-faciliteter.

Stk. 3: Orientering om afskedigelser

Tillidsrepræsentanten skal ved forestående afskedigelser holdes orienteret.

Orienteringen skal senest foregå ved opsigelsen. Tillidsrepræsentanten har påtaleret ved eventuelle urimeligheder ved ansættelser og afskedigelser.

I forbindelse med flytning af en medarbejder mellem to afdelinger i samme virksomhed, skal der gives orientering herom til tillidsmændene i begge afdelinger.

Stk. 5: Oplysninger om vikarbureauer

På anmodning fra brugervirksomhedens tillidsrepræsentant eller forbundet skal virksomheden oplyse, hvilke vikarbureauer der udfører opgaver på virksomheden inden for overenskomstens faglige gyldighedsområde.

I oplysningerne skal indgå virksomhedsnavnet og adressen, som vikarbureauet har oplyst til virksomheden.

Møde med Christoffersen & Knudsen. 14-08-2024

C&K: Per Herbst

AG: Frederik N, Brian P og Robert C

Referent: Brian

Tillidsrepræsentant Per Herbst mødtes med Aktionsgruppen i fagforeningen. Per fortæller at der p.t. er 37 svende og 8 lærlinge i firmaet. Normalt er der op mod 80 ansatte, men det kniber med ordrebogen. Firmaet laver hovedsageligt renoveringsopgaver.

Der er en faglig klub, og en god bestyrelse plus en faglig aktiv lærling. (Se bilag) Klubben og de tillidsvalgte tænker over hvordan der kan "lokkes" flere til klubmøder. Udfordringen består i at kollegaerne "passer sig selv og deres akkorder". Derfor kan det også knibe med information fra kollegerne.

Der er opbakning til tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant fra firmaet og der er styr på medarbejderlister samt til og afgang af svende. Dog kan der være manglende information til TR om nye entrepriser.

Per fortæller at det er hans opfattelse at firmaet går meget op i sikkerhed for de ansatte, og at mht. asbest, så er det noget man tager meget seriøst.

Også Per og AMR bruger tid og prioriterer, at ingen udsættes for asbest.

Per er bekymret for fremtiden mht. manglende opmålinger. Og generelt for brug af fagforeningen og de muligheder der er.

Svaret på den manglende aktivitet er at være åbne og imødekommende for de yngre kollegaer.

Der er et sjak, der altid laver opmålinger, men de fleste aftaler slumpakkorder.

Per har gjort det klart over for firmaet, at de ikke vil have vikarer. Og i forhold til brug af underentreprenører, bruges der danske virksomheder.

Per har deltaget i netværksmøder i fagforeningen. Og synes godt om Aktionsgruppens projekt, men understreger at der ikke er vikarer i firmaet.

Tillidsrepræsentant

Per Herbst

Mobil 28 29 97 15.

Arbejdsmiljørepræsentant

Simon

Mobil 61 93 12 60

En historie fra Rør & Blik København

Christian Ingebrect, faglig sekretær. Mobil 26 88 20 72. E-mail cij@blikroer.dk

Jeg fik nys om byggepladsen da vores opmåler Jakob var på opsøgende arbejde i forbindelse med opmåling. Han mødte 2 rumænske blikkenslagere som udførte tagarbejde på Søborg Hovedgade.

Jakob rettede så henvendelse til mig og jeg aflagde her efter pladsen et besøg og fik snakket med den ene blikkenslager.

Han var ikke så meddelsom og kunne ikke helt huske hvad firmaet hed han var ansat i. Han var for øvrigt "lige startet". Han kunne ikke så meget engelsk, så det var svært at kommunikere med ham. Da der var en del udenlandsk arbejdskraft på pladsen, så kontaktede jeg mine kollegaer i Byggefagenes Organisationsudvalg, så vi sammen kunne lave et fælles pladsbesøg med 2 tolke.

På det efterfølgende pladsbesøg mødte vi to nye rumænere som udførte blikkenslagerarbejde. De kunne sjovt nok heller ikke huske hvad virksomheden hed.

De talte udelukkende rumænsk så jeg snakkede med dem via en rumænsk tolk. De kunne huske at firmaet hed noget med Gelu men vidste ikke så meget mere? De kunne heller ikke oplyse så meget om deres lønforhold da de lige var startet (det er en klassisk historie når man ikke vil oplyse om lønforhold)!

Jeg søgte efterfølgende i RUT-registret for anmeldte virksomheder på adressen. Der fandt jeg et firma som hedder Vasile Gelu Servicii – de var anført som en virksomhed som fremstiller kontormøbler. Da jeg nu havde et halvt navn fra de 2 rumænske kollegaer som lød som dette firma, så fremsendte jeg det som hedder en overenskomst for udstationerede virksomheder. Virksomheden har modtaget den og de har nu tiltrådt den. Så jeg fik overenskomstdækket virksomheden af lidt snørklet veje Nu skal jeg så se om det er muligt for os at melde de 2 kollegaer ind i fagforeningen og eventuelt hjælpe dem hvis der er nogle ting i deres løn som ikke stemmer.

Projekt “vikarer og underentreprenører”

Aktionsgruppen takker alle tillidsrepræsentanter, arbejdsmiljørepræsentanter og rørklubbestyrelser, som har stillet sig til rådighed for Aktionsgruppen.

Vi har talt med alle jer, som er rygraden i vores fagforening. Det er jer der står i forreste række, når vi skal sikre gode løn og arbejdsforhold.

Mange af jer fortæller om virksomheder og arbejdsforhold, som ikke eller i mindre grad er ramt af social dumping via vikarbureau og udlicitering til underentreprenører.

Der fortælles om udfordringer med firmaets oplysningspligt til Tillidsrepræsentanter. Ved ansættelse og afskedigelse.

Der er udfordringer med arbejdsmiljø og firmaets ansvar for at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø.

Der er udfordringer med opbakning og interessen fra kollegaer til de tillidsvalgte.

Og hos en del af de adspurgte, er det f.eks. et ønske at kunne oprette en Rørklub, til at styrke fællesskabet.

Det er udfordringer som alt sammen er “Classic” TR- og AMR-arbejde, og som de fleste tillidsrepræsentanter kender til.

Nogle af jer fortæller om brug af vikarbureau ved travlhed, ud over hvad de fast ansatte kan nå. F.eks. i Jeudan.

Og så er der specifikt hos de to store firmaer i branchen, Bravida og Kemp & Lauritzen, historier om brug af vikarbureauer og underentreprenører. Både i forhold til El-, Ventilations- og VVS-arbejde.

Udenlandske kollegaer som i stigende grad bliver brugt. Til en lavere løn. Uden tilknytning til firmaets øvrige ansatte. Uorganiseret og ofte ikke deltagende i f.eks. sikkerhedsarbejde, lærlingeuddannelsen mm.

Og endelig er der jo på større og mindre byggepladser, alle de udenlandske kollegaer som ikke er tilknyttet danske firmaer. Som slet ingen tilknytning har til det danske arbejdsmarked. Migrantarbejderne, som f.eks. de 1.000 vis, der arbejder på byggepladsen Novo Nordisk i Kalundborg. Har vi nogen strategi for hvordan

de bliver organiseret, eller blot sikres overenskomst dækning.

Læs frygtelig gerne alle historierne fra de tillidsvalgte. Vi har taget temperaturen, og forsøgt at anvise veje til de problemer, der er rejst.

Først om fremmeste via vores overenskomst. Den skal nemlig bruges meget mere. For at gøre krav på vores rettigheder.

For hvad gør en tillidsmand eller kvinde egentlig når organiserede danske kollegaer udskiftes med udenlandske håndværkere.

Hvilke muligheder er der i overenskomsten for at sikre der ikke foregår løndumping. Hvilke muligheder er der for at sikre organisering.

Hvilke muligheder er der i det hele taget for kontakt.

Vilkårene for at kunne agere som TR, ændres radikalt, når kollegaerne ikke taler sproget, eller har tradition for at ønske kontakt med tillidsrepræsentanten.

Og det skal vi naturligvis tale om. Antallet af udenlandske kollegaer er nemlig støt stigende.

I dag er under halvdelen af de ansatte i byggeriet organiseret i en fagforening. Værst står til hos de ufaglærte, de unge og så vores udenlandske kollegaer.

Der tales meget om en forråelse af branchen og med TV 2's “Den sorte Svane” kom der for en tid, lidt fokus på vores dagligdag.

Vi ved også at på byggepladser i vores nabolande syd for grænsen, forsvandt opbakning til fagbevægelsen på 2 årtier.

Hvilket har overladt al regulering af løn og arbejdsforhold til arbejdsgiverne og politikkerne.

Det ønsker vi ikke kopieres til Danmark. Men hvilken “strategi” udvikler vi så ?

Aktionsgruppen har i vores tværfaglige samarbejde, set hvordan tømrerne, murerne, malerne, (elektrikerne) etc...kæmper en svær kamp blot for at sikre at byggepladsen er overenskomst dækket.

Læs gerne historien om Novo Nordisk i Kalundborg. Og om nogle af vores “blokader”

Aktionsgruppens samtaler rejser flere dilemmaer og

Aktionsgruppen

udfordringer.

For eksempel opfattes det “svært og konfliktfyldt” at bruge overenskomsten og indkalde til lokal forhandling. Altså at hævde vores fælles OK og “turde” bruge den i tvist.

Burde vi ikke alle spørge til værdien af store dele af overenskomsten, hvis bilag og protokollater ikke bruges/afprøves.

Aktionsgruppen kan også konkludere at de værktøjer vi har i overenskomstsuffen, ikke er stærke nok. En ting er at de sjældent bruges. Noget andet er, at de ikke rækker hele vejen.

Alene det, at vi i dette projekt, i samarbejde mellem tillidsfolk, Dansk Metal og Rør & Blik endnu ikke kan fremvise en enkelt lønseddel fra f.eks. Bravida el. Kempernes udenlandske vikarer... På trods af ihærdigt forsøg... viser opgavens omfang.

Opgaven med løndokumentation og kontakt til vores udenlandske kolleger bør skærpes. Den er central i arbejdet mod social dumping. Lige om lidt kommer der turbo på OK 25. Og det er vores håb, at vi denne gang mere lydhørt kan rejse diskussion om social dumping i byggeriet.

Aktionsgruppens projekt, har skabt grobund for at sætte et stærkt netværk af tillidsvalgte
For eksempel af alle de tillidsvalgte der medvirker her

i rapporten.

Vi ved gennem erfaring, at sådanne netværk er livgivende for den enkelte TR og AMR. Og for aktivisme på tværs af klubberne.

Et forslag kunne være at samle de medvirkende til en klubkonference.

Aktionsgruppen vil også anbefale at genoplive klubbernes såkaldte “MUSKETÉRED” for at styrke solidariteten mellem klubberne.

Aktionsgruppen takker for det gode samarbejde med Kreds Sjælland Bornholm og med Rør og Blik København.

Tak til “Strejkedrengene” for at indspille en “glemt” arbejder sang af Oskar Hansen... til ære for os. Og til Invasivart for kampsangen.

Tak til Thomas Christensen for layout. Tak til Marianne Petersen fra Rør og Blik København for korrekturlæsning.

Og endnu engang tak til alle jer Tillidsvalgte, der stillede op.

Kammeratlig hilsen Aktionsgruppen. 🙌

Blokade i Birkerød

AKTIONSGRUPPENS primære aktivitet, er fysiske morgenblokader ved byggepladser som ikke er overenskomst dækket.

Aktionsgruppen deltog i september flere gange i blokade af byggepladsen for udvidelsen af plejehjemmet på Soldraget i Birkerød.

Murenes Brancheklub skrev følgende:

“Hovedentreprenøren Adserballe og Knudsen har valgt at bruge en murermester, på trods af at han har en række konkurser bag sig. Murermesteren er siden gået konkurs og i mere end 11 uger har murersjakket blokeret for murerarbejdet på pladsen, for at gøre krav på deres arbejde og tilgodehavende løn.

På trods af at murersjakket er villige til forhandling, nægter Adserballe og Knudsen at indgå en aftale med dem, så de kan færdiggøre deres arbejde og få deres tilgodehavende løn.

Bygningsarbejderne vil ikke finde sig i, at man spekulerer i at bruge tvivlsomme underentreprenører og tørre regningen af på arbejderne og Lønmodtagernes Garantifond, for at score ekstra profit.

Denne konflikt ville ikke være en realitet, hvis der var indført et kædeansvar i overenskomsten.

Bygningsarbejderne opfordrer Adserballe og Knudsen til at komme til forhandlingsbordet og lande en aftale så hurtigt som muligt, så byggeriet kan fortsætte på ordentlige vilkår.”

Tillykke med OK-demo – Grand Hotel

AKTIONSGRUPPENS primære aktivitet, er fysiske morgenblokader ved byggepladser som ikke er overenskomst dækket.

Her kommer historien om Grand Hotel i hjertet af København.

I juni 2022 deltog Aktionsgruppen i blokaden af renoveringen af Grand Hotel, Vesterbrogade, København. Ca. 50 underbetalte udenlandske håndværkere arbejdede uden overenskomst. Hovedentreprenør var Mortensen & Nielsen A/S

Problemet med de udenlandske arbejdere er, at de har begrænset kendskab til det danske arbejdsmarked og den danske model. Dertil kommer sprogbarrierer, hvilket gør det meget lettere at udnytte dem i forhold til danske bygningsarbejdere. Vores arbejdsliv er defineret af den overenskomst, som vi i fællesskab har tilkæmpet os. Derfor accepterer vi ikke byggepladser som ikke er overenskomst dækket.

Problemet er ikke de udenlandske arbejdere, men de firmaer der udnytter dem.

Aktionen og blokaden resulterede i to stk. "tiltrædelsesoverenskomster" for en del af de udenlandske kollegaer.

Man havde anmodet FH om at indlede "sympatikonflikt" mod det polske firma BYGG-SERVICE, VVS arbejde. Stadigvæk på Grand Hotel Renoveringen. Firmaet var underentreprenør i 3. led og valgte at indgå overenskomst dagen før. Yderligere et rumænsk firma og et polsk tømrerfirma indgik overenskomst med 3F.

[Grand Hotel i Arbejderen](#)

Blokade af Holm 8

Tidligt morgen den 12. marts var der blokade mod byggepladsen HOLM 8 i Nordhavnen København.

Omkring 100 aktivister tværfagligt fra byggefagsfagforeninger, blokerede byggepladsen pga manglende overenskomst for underentreprenører. Det drejede sig bl.a. om rummænske arbejdere, der udførte ventilationsarbejde for Kemp & Lauritzen.

Modsat normalt, valgte politiet at rydde blokaden fysisk, med et stort politiopbud. Omkring kl. 09.00 var blokaden ryddet og ansatte håndværkere kunne igen entrere byggepladsen. Dog valgte en del, blandt andet VVS-Sjakket fra Kemp & Lauritzen "Ikke at ville arbejde under politibeskyttelse".

Den lokale byggeledelse fra MT-Højgaard og Kemp & Lauritzen var indforstået med fremadrettet aftaler om KÆDEANSVAR og aftaler om overenskomstdækning. Men opringningen til arbejdsgiverorganisationer DI & Tekniq forhindrede sådanne aftaler.

Blokader resulterede i at underentreprenører for K.L. efterfølgende enten blev opsagt eller tegnede overenskomst.

Leder i Arbejderen

Mikkel fra Aktionsgruppen:

“Lige en opdatering i forhold til blokaden på byggepladsen Holm 8 i tirsdags.

Der er nu ikke længere nogen underentreprenører for Kemp og Lauritzen, som ikke er overenskomstdækket.

Metal Hovedstaden og EL Forbundet KBH, har tegnet “tiltrædelsesoverenskomst” med underentreprenører, så alle fremadrettet er sikret overtidstillæg, pension, fritvalgs-procenter etc.

Et ventilationsfirma er fjernet fra pladsen af Kemp og Lauritzen.

Dansk Metal Hovedstaden og 3F BJMF forsøgte at forhandle et såkaldt kædeansvar på byggepladsen.

I følge forhandlerne var de meget tæt på en aftale. Tilbagevirkende med for eksempel overtidstillæg mm.

Men en telefonsamtale med HR-direktøren (K&L) og Arbejdsgiverne, forhindrede en sådan aftale.

Blokade af Frederiksberg Plejehjem

Aktionsgruppen deltog i morges i blokaden v. Frederiksberg Plejehjem. Her et skriv fra vores kollega Jonas Brynnum. Tømrer og fra BJMF 3F

“Vi har blokeret pladsen her i dag, fordi der er foregået en grov underbetaling af nogle migrantarbejdere fra Polen og Litauen. De er gået helt ned til 114 kroner i timen og er uden overenskomst, fortæller Jonas Brynnum, som er én af de fagligt aktive, der er til stede.

Hovedentreprenøren, som er hyret af Frederiksberg, er firmaet GVL. De er teknisk set underlagt den arbejdsklausul, som er fastsat af Frederiksberg Kommune i det oprindelige udbud, og som skal sikre overenskomst for alle firmaer, der arbejder på byggepladsen.

Men GVL har foretaget nogle krumspring for at undgå at følge arbejdsklausulen. Konkret har GVL hyret diverse underleverandører, som skal varetage forskellige opgaver på byggepladsen. Én af disse er det svenske firma TS Rörteknik AB, som har hyret migrantarbejderne til langt under minimumslønnen.

En byggeleder fra GVL ankommer omkring klokken 06 til pladsen. Han går rundt og erfarer, at alle tre indgange til pladsen er spærret, imens han med tydelig frustration i stemmen taler i telefon. En halv time senere ankommer politiet og forsøger at opløse blokaden – uden held.

Der er derfor kun én mulighed for byggelederen, hvis han vil have pladsen i gang igen, det er forhandlinger med 3F BJMF. De forhandlinger begynder klokken

07:18, da Rasmus Kreutzmann fra BJMF ankommer til byggepladsen.

Også det svenske firma, som har de udenlandske arbejdere ansat, er ankommet. Parterne sætter sig ind i en skurvogn lidt væk fra pladsen, og forhandlingerne går i gang.

Efter godt to timers forhandlinger i skurvognen kommer Rasmus Kreutzmann ud og fremlægger resultaterne for de fremmødte.

Der har været to primære krav fra 3F's side i forhandlingerne: For det første at det svenske firma TS Rörteknik AB underskriver en overenskomst, der sikrer deres ansatte ordentlig løn. For det andet et kædeansvar fra GVL's side.

– Resultatet er, at det svenske firma skriver under på overenskomst. Lønnen kommer til at følge gennemsnitslønnen i branchen, som er omkring 191 kroner i timen, dog med den nye klausul, at hvis de stiller en bolig til rådighed, så kan de spare 25 kroner pr. time. Det er også aftalt, at alt arbejde, som er blevet udført forud for i dag, skal følge hovedoverenskomsten, siger Rasmus Kreutzmann og tilføjer:

– Altså, at de medarbejdere, som er blevet underbetalt, vil blive kompenseret bagudrettet som minimum med branchens mindsteløn.

Det er dog ikke lykkedes 3F's forhandler at få GVL til at underskrive et kædeansvar. Den melding vækker tydelig frustration blandt de fremmødte, der mener, at det er essentielt for at sikre pladsen mod social dumping.”

Blokade af Korsør Sygehus

Ombygningen af det tidligere Korsør Sygehus blev 3. september 2020 omfattet af blokade og sympatikonflikt. Konflikten er startet af 3F Storebælt, der for gæves har forsøgt at få bygherre og ejer af bygningen Peter Evang Hansen til at indgå overenskomst. Peter Evang Hansen driver virksomhederne Sunpark Evang Ejendomme samt Multi Service Estate ApS, som stod for ombygningen, der skulle ende ud i Korsørs nye læge- og sundhedshus.

Hver dag siden konflikten startede, har 3F'ere stået foran byggepladsen fra klokken 7 til 17.00 for at protestere imod, at arbejdet udføres af polske håndværkere uden overenskomst.

Den 16. oktober 2020 måtte den lokale 3F-afdeling sætte ekstra gang i kaffebrygningen, da 30-40 VVS'ere fra andre dele af Sjælland meldte deres ankomst for at bakke 3F op.

Det drejede sig om arbejde der sædvanligvis er omfattet af VVS-overenskomsten, udføres af udenlandske multihåndværkere. Det gælder eksempelvis den indvendige reovering, herunder arbejde med montering af radiatorer, afløbsarbejde og så videre, som udført af polske håndværkere på dumpinglønninger.

Arbejdet var både usundt og farligt

Fagforeningen meldte ombygningen til både Skat, Arbejdstilsynet og Slagelse Kommune og fik medhold i, at de polske håndværkere arbejder under både usunde og farlige forhold. Fagforeningen har konstateret, at nogle af håndværkerne har overnattet på byggeplad-

sen, hvor der ikke er sørget for de særlige velfærdsforanstaltninger med omklædning og bad, som reglerne foreskriver. Ikke nok med at det er ulovligt, det kan også være sundhedsskadeligt. Arbejdstilsynet besøgte byggepladsen flere gange og har udstedt seks strakspåbud og to andre påbud.

Konflikten betød, at ingen med overenskomst hos hverken 3F eller andre fagforbund måtte levere materialer til eller udføre arbejde på byggepladsen.

Aktionsgruppen blev en del af denne konflikt, da gruppens hovedformål er at bekæmpe social dumping og lave blokader af byggepladser.

Der blev lavet et kæmpe stykke aktivistisk arbejde og op til flere aktioner blev sat i værk. Både foran byggepladsen og en enkelt gang ved virksomheds ejerens adresse blev der lavet aktioner. Flere faggrupper udover en del fra aktionsgruppen var deltagende. En stort netværk på tværs af fag, gjorde det muligt at samle en del aktivister til de forskellige aktioner.

Det var en meget lang og hård konflikt, der blev brugt meget tid og energi på at holde presset på bygherre. Der blev gjort et stort et stort stykke fagligt aktivistisk arbejde for at få overenskomst og ordnede forhold. Men desværre efter mange måneders kamp lykkedes dette ikke.

Den 13. april 2021 flyttede lægerne ind på det nye

sundhedshus i Korsør, hvor aktivister også var til stede for at tage imod og fortælle at sundhedshuset er bygget på social dumping og uden overenskomst. Der er meget læring fra denne konflikt, i forhold til hvor hurtigt man bør sætte ind og samle aktivister til blokade. Det er helt sikkert at vi aktivister og fagforeningerne har fået set hvor svært det kan være at kæmpe imod grådige virksomhedsejere som bygger uden for København.

Men sammenholdet er kun blevet stærkere på tværs af fagene og aktionsgruppen sammen med fagforeningen og andre aktivister fik vist at vi vil kæmpe for bedre forhold på byggepladserne og at social dumping ikke tolereres.

Brian Pagels, formand for Aktionsgruppen

Blokade af byggepladsen REDMOLEN i Nordhavnen

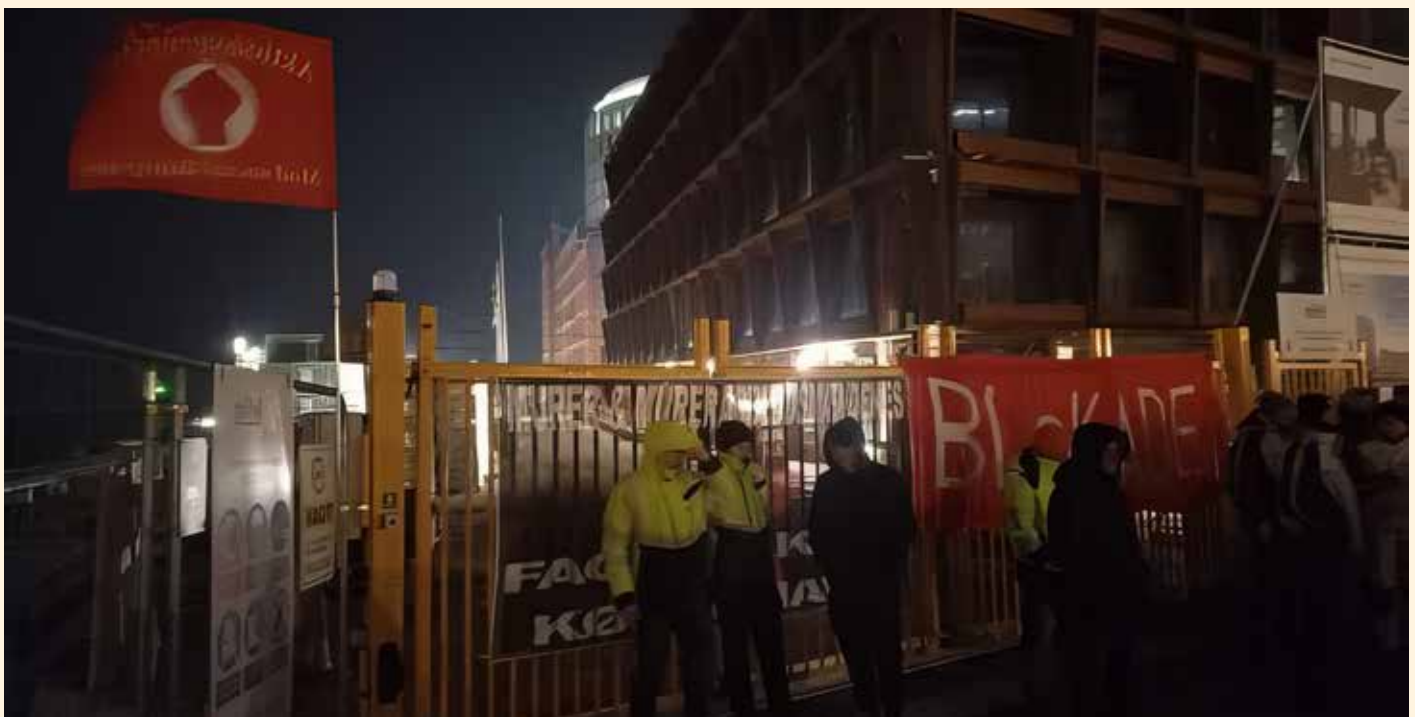
Den 9. februar 2023 blokerede omkring 200 bygningsarbejdere indgangene til byggepladsen Redmolen i Nordhavnen. Både tømrere, murere, malere, stilladsarbejdere og VVS'ere deltog her.

Det gjorde de fordi der var tale om social dumping og manglende overenskomst på byggepladsen, hvor Pihl & Søn var bygherre på. Sagen drejede sig om den litauiske underentreprenør GALABAMA som er omfattet af en lovlig varslet sympatikonflikt. Kravene fra aktivisterne var klare, de krævede overenskomst og kædeansvar!

Forhandlingerne resulterede i at Pihl underskrev en

aftale med BJMF, der udelukker den konfliktramte virksomhed fra byggepladsen så længe de ikke har tiltrådt overenskomsten. Derudover indeholder aftalen et bagudrettet kædeansvar der forpligter Pihl & Søn til at stå økonomisk til ansvar for tidligere overenskomstbrud på byggepladsen, begået af underentreprenøren GALABAMA.

Hvis arbejdsgiverne fremover vil undgå de besværligheder som useriøse underentreprenører giver dem, så kan de jo passende gå til Dansk Industri - DI og sige at de også ønsker et kædeansvar og en forhøjelse af mindstelønnen til OK25.

GENERALFORSAMLING I AKTIONSGRUPPEN

Tirsdag den 26. november klokken 15:00

Byggefagenes Hus
Lygten 10, 2400 København NV

Dagsorden:

Velkomst ved formanden

Valg af dirigent

Valg af referent

Beretning ved bestyrelsen

Diskussion

Valg

Aktionsgruppen

En hilsen til Aktionsgruppen

Strejkedrengene

INVASIVART